

*Edice a materiály***Hledá se hvězda...***Úvod k edici*

V souvislosti s archivním průzkumem historie prvního českého studia kresleného filmu IRE-film (viz studie „Iréna & Karel Dodal. Průkopníci českého animovaného filmu“ v tomto čísle *Iluminace*) byl nalezen ve sbírce Archivních a programových fondů Českého rozhlasu text rozhlasového pořadu, katalogizovaný pod názvem *Hledá se hvězda pro český kreslený film*<sup>1)</sup>, který je předmětem následující edice.

Pořad do určité míry navázal na předchozí spolupráci Dodalových s Radiojournalem. V roce 1936 vyrobil IRE-film pro Radiojournal první český zvukový kreslený film o šíření rozhlasových vln VŠUDYBYLOVO DOBRODRUŽSTVÍ. Film měl širokou propagaci v denním tisku i v rozhlasových periodikách a byly mu věnovány i speciální rozhlasové relace, v nichž vystupoval Josef Skupa. Dva z pořadů se dodnes zachovaly ve zvukové podobě v rozhlasovém archivu.<sup>2)</sup>

Rozhlasové pásmo *Hledá se hvězda pro český kreslený film*, vysílané o dva roky později, bylo věnováno IRE-filmu, i když jméno ateliéru nebylo uvedeno. V pásmu hovořili jednotliví spolupracovníci studia: výtvarník a šéf ateliéru Karel Dodal, nejmenovaná animátorka (patrně Hermína Týrlová), hudební skladatel Fritz Kerten a především Irena Dodalová. Cílem jejich vystoupení bylo vysvětlit, jak se připravuje, animuje, natáčí, ozvučuje a dokončuje kreslený film. V pořadu krátce vystoupil také tehdejší ředitel loutkového divadla Umělecká výchova Jan Malík. Rozhlasový dokument je unikátním svědectvím o českém kresleném filmu druhé poloviny třicátých let a také o práci pražského filmového studia IRE-film v době, kdy jeho produkce kulminovala. V době, kdy se pořad vysílal, však studio již neexistovalo (viz zmíněná studie).

Pořad byl uváděn pod pseudonymem E. Larsen,<sup>3)</sup> jeho autorkou však byla Irena Dodalová, producentka, scenáristka a režisérka IRE-filmu.

Zvukový záznam pořadu se nezachoval. Text se vysílal pouze německy a německý strojopis (18 stran) uvádíme v českém překladu. V originálu chybí titul pořadu, neboť název pořadu byl patrně součástí ohlášení rozhlasového hlasatele, které se také nezachovalo.

1) *Hledá se hvězda pro český kreslený film*. Strojopis, bez titulu, text je v němčině. Český katalogizační titul není původní, byl připojen dodatečně. Text rozhlasového pásma je uložen ve sbírce Archivních a programových fondů Českého rozhlasu pod číslem 4532.

2) *Všudybylovo dobrodružství*. Desky RJ 182, RJ 183. M.Č. 1314-1317; zvuková fólie 0629, 586, AČR. Kromě uvedených záznamů se v archivu zachovala pod titulem *Všudybylovo dobrodružství* i pracovní zvuková verze dialogu Aleny Kreuzmannové a prof. Josefa Skupy (16:32') k filmu na dvou deskách RJ 158, RJ 159 (M. Č. 1269-1272). AČR.

3) Praha II. Německé vysílání; neděle 18 – 19 hod.: E. Larsen, *Hledá se hvězda pro kreslený film*. Rozhlasové pásmo z pražského filmového ateliéru. *Radiojournal* 16, 1938, č. 32, s. 5. V českém tisku se o pořadu psalo pod názvem *Hledá se hvězda pro trickfilm*, *Filmový kurýr* 12, 1938, č. 32, s. 2.

## ILUMINACE

Hledá se hvězda pro kreslený film

Ve strojopisu je několik těžko čitelných rukopisných oprav a poznámek (podtržený, škrtnutý text), které vznikly zřejmě v průběhu natáčení pásma.

Pořad se vysílal 7. srpna 1938 na stanici Praha 2 (Mělnický vysílač) v době od 18 do 19 hodin v rámci vysílání v německém jazyce.

Eva Strusková